

31.3.2025

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Asia: HE 20/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle SOLAS-yleissopimuksen liitteeseen, MARPOL-yleissopimuksen I pöytäkirjaan ja painolastivesiyleissopimuksen liitteeseen tehtyjen muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laeiksi merilain 6 luvun 12 a §:n ja väylämaksulain muuttamisesta.

Kirjallinen asiantuntijalausunto

SOLAS-yleissopimuksen (ihmishengen turvallisuudesta merellä tehty kansainvälinen yleissopimus) ja MARPOL-yleissopimuksen (alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä tehty kansainvälinen yleissopimus) muutoksilla esitetään lisättäväksi päällikön raportointivelvoitteisiin velvoite ilmoittaa alukselta mereen pudonneista konteista sekä samalla velvoite ilmoittaa muista alukselta havaituista meressä ajelehtivista konteista. Painolastivesipäiväkirjaa koskevilla muutoksilla tarkennetaan sähköistä painolastivesipäiväkirjaa koskevia säännöksiä.

Väylämaksulakiin tehtävillä muutoksilla pantaisiin täytäntöön EMSW-asetuksen (asetus eurooppalaisen merenkulkualan yhdenmukaisen palveluympäristön perustamisesta, (EU) 2019/1239) vaatimat loput kansalliset säädösmuutokset koskien ilmoittajien rekisteröintiä, lisäksi varmistettaisiin väylämaksuilmoitusten tekeminen uudessa EMSW-asetuksen vaatimusten mukaisessa järjestelmässä. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi väylämaksulakia kansallisen merenkulun tiedonhallintajärjestelmän sujuvan käyttöönoton varmistamiseksi myös väylämaksuilmoitusten osalta. Väylämaksulakia koskeva ehdotus sisältää myös esityksen alakohtaisesta sääntelystä koskien automaattista päätöksentekoa Tullin käsittellessä väylämaksuilmoituksia.

Asiantuntijalausunto

Valtiovarainministeriö (VM) on antanut LVM:lle lausunnon (VN/25295/2024-VM-12) luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle SOLAS-yleissopimuksen liitteeseen tehtyjen muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laeiksi merilain 6 luvun 12 a §:n ja väylämaksulain muuttamisesta 27.1.2025.

Lausunnossaan VM totesi, että automaattinen ratkaisumenettely väylämaksun oikaisuvaatimusasiassa tiettyjen edellytysten täytyessä nopeuttaisi kaikkien oikaisuvaatimusten keskimääräistä käsittelyaikaa ja antaisi Tullille paremmat edellytykset kohdentaa resursseja tehokkaammin vaativimpien oikaisuvaatimusten käsittelyyn. Automaation arvioidaan tuovan tietyn edellytyksin myönteisiä vaikutuksia myös väylämaksun ilmoittaville toimijoille.

Ehdotetut muutokset väylämaksulakiin ovat siten kannatettavia mahdollistaen henkilöstöressurssien paremman ja tarkoituksenmukaisemman allokoinnin luoden näin positiivia vaikutuksia hyvän hallinnon toteuttamiseen Tullissa.

Kuitenkin on tarpeen arvioida ehdotusten muutosvaikutuksia, erityisesti Tullin tietojärjestelmien ja tiedonhallinnan osalta. Ehdotukset voivat vaikuttaa esimerkiksi Tullin tietojärjestelmiin kohdistuviin tietoturvasuosituksiin, tietoaaineistojen muodostamiseen, tai asianhallinnan vaatimuksiin. Automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönotto voi edellyttää vaikkapa uusien tietojen tai metatietojen tallentamista asianhallintaan. Arvioinnin teossa voidaan hyödyntää soveltuvien osien tiedonhallintalautakunnan suositusta ([Valtiovarainministeriön julkaisuja, 2024:21](#)).

Budjettineuvos

Panu Kukkonen